

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Self-protection behavior from drinking alcoholic beverages of
Kamphaeng Phet Rajabhat University students

พนิดา ใจแก้ว¹ สินี หอมรื่น² ชนิตา หวานชิต³ และ มันทนา จรรย์รัตน์ไพศาล⁴

Panida Jaikawti¹, Sinee Homruen², Chanita Wanchit³ and Mantana Jariyaratpaisal⁴

^{1, 2, 3} นักศึกษาโปรแกรมวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

⁴ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนบุคคล ด้านครอบครัว ด้านสังคมซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 41.6 พฤติกรรมป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$, S.D. =0.18) คือ นักศึกษาไม่ดื่มแอลกอฮอล์แม้เพื่อนอ้อนวอนหรือข่มขู่ก็ตาม พฤติกรรมป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.15$, S.D. =0.06) คือ เมื่อนักศึกษามีปัญหาจะปรึกษาคนในครอบครัวมากกว่าไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.22$, S.D. =0.08) คือ นักศึกษาไม่ต้องการเป็นปัญหาต่อสังคมจึงไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำสำคัญ: พฤติกรรม / การป้องกันตนเอง / เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Abstract

The purposes of this study were as follows : (1) to study knowledge about alcohol and behavior: (2) to protect themselves from alcohol kamphaeng phet Rajabhat University. A sample was selected from 382 case were drawn from Multistage stage soonpling. The instrument used in the research was a questionnaire about knowledge about. And behavior to protect oneself from drinking. There are 3 areas: personal, family, social. Which analyzed the data using computer software and use statistics to analyze the frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The research found that Knowledge and Understanding of Alcohol Drinking of Kamphaeng Phet Rajabhat University Students Most of them had a high level of knowledge, accounting for 41.6 percent. Personal protective behavior from drinking alcohol The overall picture is in the high level ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.18) Self-protection behavior from drinking alcohol in the kitchen area The overall picture is in the high level ($\bar{x}= 4.15$, S.D. = 0.06) Self-protection behavior from drinking alcoholic beverages in society The overall picture is in the high level ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.08).

Keywords: behavior / Self protection / Alcoholic beverages

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประชากรในประเทศไทย ล้วนมีความนิยมและมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาช้านาน ซึ่งนอกจากนี้การดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจราจรสูงถึงร้อยละ 40 ในช่วงปกติและเพิ่มเป็นร้อยละ 50 ช่วงเทศกาลคนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุเป็นลำดับที่ 11 ของโลก และอัตราการเกิดอุบัติเหตุกลายเป็น 1 ใน 3 อันดับแรกของการเสียชีวิตของคนไทย มีผู้เสียชีวิตปีละ 14,000 คน พิกัด 1 ล้านคน พิกัดเพราะอุบัติเหตุจราจร โดยมีสาเหตุมาจากการดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับขี (สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2557) ผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นที่มีผลต่อครอบครัว จะก่อให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท การอย่า แยกกันอยู่ ส่งผลกระทบต่อลูก ทั้งเรื่องการขาดความอบอุ่น จนกระทั่งเกิดพฤติกรรมเลียนแบบการดื่มแอลกอฮอล์ตามครอบครัวหรือเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเกิดความรุนแรงในครอบครัวสูงกว่าครอบครัวไม่ดื่มถึง 3.84 เท่า (วัลลภ ตังคณานุรักษ์, 2559)

สถิติของโรงพยาบาลกำแพงเพชรสาเหตุการตายของวัยรุ่นจากอุบัติเหตุบนท้องถนนส่วนใหญ่คือ มาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 94.10 พฤติกรรมของผู้ขับขี่ อาทิ ขับรถเร็วเกินกำหนด ผ่าฝืนกฎจราจรและศีกคะนอง ซึ่งสาเหตุอันดับหนึ่งมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวัยรุ่น ช่วง 13 – 20 ปี คือร้อยละ 51.47 สถานการณ์ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่ามีแนวโน้มมากขึ้นและเพิ่มสูงขึ้นกว่าในอดีต ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีดื่มแล้วขับก่อนเกิดเหตุถึงร้อยละ 19.20 (สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกำแพงเพชร, 2559) และจากการเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2559 พบว่าร้อยละ 65.20 ของผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก่อนเกิดเหตุในจำนวนนี้ร้อยละ 65.50 อายุต่ำกว่า 25 ปี ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้จึงนับว่าน่าเป็นห่วงอย่างยิ่งโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น อายุ 13-20 ปีนอกจากนี้รายงานเฝ้าระวัง การบาดเจ็บจังหวัดกำแพงเพชร (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร 2559) พบว่าอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางบกมีถึง 33.96 ต่อแสนประชากรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ซึ่งเกินดัชนีชี้วัดที่กำหนดไว้ไม่เกิน 18.50 ต่อแสน ประชากรยิ่งไปกว่านั้นยังมีแนวโน้มการเสียชีวิตทุกปีโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ 15-22 ปีพบการบาดเจ็บมากที่สุด คือ รถจักรยานยนต์ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากแอลกอฮอล์โดยอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต จากอุบัติเหตุการจราจรมากเป็นอันดับ 3 ของจังหวัดกำแพงเพชร จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรมีอายุระหว่าง 18-23 ปี จัดอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชรเช่นเดียวกันและนักศึกษานั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตในหอพักที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่จึงทำให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะไปเที่ยวหรือสังสรรค์กับเพื่อน แล้วมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และนักศึกษาเองมีรถจักรยานยนต์เป็นของตนเองจึงเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดจากการเมาแล้วขับ

จากความเป็นมาและปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมานั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และใช้เป็นแนวทางในการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงสร้างความตระหนักให้กับวัยรุ่นหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันจะช่วยป้องกันผลกระทบในเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยังช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์พร้อมที่จะก้าวสู่ผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขอบเขตของการวิจัย

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

ขอบเขตเนื้อหาการศึกษา

การศึกษาความรู้ในเรื่องเครื่องตีแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์โดยประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่เกิดจากตนเอง เพื่อน ครอบครัว อาจารย์สถานศึกษา ศาสนา สังคม

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชรชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 8,688 คน (งานทะเบียนและสถิตินักศึกษา, 2561) ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร จำนวน 382 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับร้อยละ ± 5

ขอบเขตด้านคุณลักษณะของตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ปัจจุบันกำลังศึกษา คณะที่ศึกษา ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา การใช้เวลารว่างหลังจากเลิกเรียน

ความรู้ในเรื่องเครื่องตีแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย ความหมายของเครื่องตีแอลกอฮอล์ โทษของเครื่องตีแอลกอฮอล์

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาในครั้งนี้ทำการศึกษาในช่วงเดือนตุลาคม - เมษายน

ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชรชั้นปีที่ 1- 4 ทั้งหมด 5 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการและการจัดการ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 8,688 คน (งานทะเบียนและสถิติศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร, 2561)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร จำนวน 382 คน โดยการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับร้อยละ ± 5

$$\begin{aligned} \text{สูตร } n &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ \text{เมื่อ } n &= \text{จำนวนประชากรที่ต้องการจะศึกษา} \\ N &= \text{ประชากรทั้งหมด} \\ e^2 &= \text{ความคลาดเคลื่อนที่ระดับความเชื่อมั่น } 0.05 \\ \text{แทนค่า } n &= \frac{8,688}{1+8,688(0.05)^2} \\ &= \frac{8,688}{1+8,688(0.0025)} \\ &= \frac{8,688}{22.72} \\ &= 382 \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชรมีจำนวน 382 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะ	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
วิทยาการจัดการ	1,564	65
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	743	31
ครุศาสตร์	3,813	158
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	2,156	90
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	912	38
รวม	8,688	382

(ที่มา: งานทะเบียนและสถิตินักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2561)

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) มีข้อความจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องเครื่องตีเมล็ดกลอกฮอลล์ใช้ลักษณะคำถามเป็นแบบ 4 ตัวเลือก โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงข้อเดียวที่คิดว่าถูกที่สุด ข้อที่ตอบถูก ได้ 1 คะแนนและข้อที่ตอบผิด ได้ 0 คะแนน มีข้อความจำนวน 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน โดยการประยุกต์เกณฑ์การประเมินอิงเกณฑ์ของบลูม (Bloom,1971) กำหนดเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับความรู้ต่ำ	หมายถึงได้คะแนนน้อยกว่า ร้อยละ 70
ระดับความรู้ปานกลาง	หมายถึงได้คะแนนระหว่าง ร้อยละ 71 - 79
ระดับความรู้สูง	หมายถึงได้คะแนนมากกว่า ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการตีเมล็ดกลอกฮอลล์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อความจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ได้ดังนี้

ระดับพฤติกรรม	ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ
มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองมากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองมาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองเป็นปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองน้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองน้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยของระดับพฤติกรรม กำหนดเป็นช่วงคะแนนตามวิธีของเบสต์และคาร์น (Best and Kahn 2006) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	แปลความว่า มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	แปลความว่า มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	แปลความว่า มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	แปลความว่า มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	แปลความว่า มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	182	47.64
หญิง	200	52.36
อายุ		
18 ปี	3	.79
19 ปี	148	38.74
20 ปี	90	23.56
21 ปี	86	22.51
22 ปี	55	14.40
ปีการศึกษา		
ปีที่ 1	177	46.34
ปีที่ 2	106	27.75
ปีที่ 3	99	25.92
คณะ		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	31	8.12
คณะครุศาสตร์	158	41.36
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	38	9.95
คณะวิทยาการจัดการ	65	17.02
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	90	23.56
ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา		
ปัญหาด้านสุขภาพ	136	35.60
ปัญหาด้านการเงิน	220	57.58
ปัญหาเรื่องการเรียน	178	46.60
ปัญหาด้านครอบครัว	22	8.38
ทะเลาะกับคนอื่น	32	10.73
ไม่มีเพื่อน	41	10.73
ปัญหาเรื่องความรัก	105	27.49
เมื่อท่านมีปัญหาท่านปรึกษาใครมากที่สุด		
บิดา/มารดา	269	70.42
ญาติ	134	35.08
อาจารย์	98	25.65
ไม่ปรึกษาใครแก้ปัญหาด้วยตนเอง	27	7.07
ผู้ปกครอง	48	12.57
เพื่อน	139	36.39
คนรัก	85	22.25

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การใช้เวลาว่างหลังจากเลิกเรียน		
อ่านหนังสือเรียน	114	29.84
เล่นอินเทอร์เน็ต/เล่นเกมส์	195	51.05
ออกกำลังกาย/เล่นกีฬา	169	44.24
เดินตลาด/เดินห้าง	102	26.70
อ่านหนังสือการ์ตูน/นิยาย	68	17.80
ดูโทรทัศน์/ภาพยนตร์	110	28.80
อื่นๆ (ระบุ)	21	5.50

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์การประเมิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับความรู้ต่ำ	127	33.25
ระดับความรู้ปานกลาง	96	25.13
ระดับความรู้สูง	159	41.62
รวม	382	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่าความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับสูง จำนวน 159 คนคิดเป็นร้อยละ 41.62 รองลงมาคือ มีความรู้อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 และน้อยที่สุดคือ มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.13 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 11 ผลรวมรายด้านของค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
พฤติกรรมการป้องกันส่วนบุคคล	4.06	0.18	มาก
พฤติกรรมการป้องกันด้านครอบครัว	4.15	0.06	มาก
พฤติกรรมการป้องกันด้านสังคม	4.22	0.08	มาก
รวม	4.14	0.75	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือพฤติกรรมการป้องกันด้านสังคม (\bar{x} = 4.22, S.D. = 0.08) รองลงมา คือ พฤติกรรมการป้องกันด้านครอบครัว (\bar{x} = 4.15, S.D. = 0.06) และน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมการป้องกันส่วนบุคคล (\bar{x} = 4.06, S.D. = 0.18) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมกำบังตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคล

พฤติกรรมกำบังตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. นักศึกษามีการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ดื่มแอลกอฮอล์	3.54	1.43	มาก
2. นักศึกษาจะหลีกเลี่ยงเที่ยวกลางคืน	4.07	0.95	มาก
3. นักศึกษามีความเครียดที่เกิดจากการเรียนจะใช้วิธีการอื่น เพื่อผ่อนคลายโดยไม่อาศัยการดื่มแอลกอฮอล์	4.17	0.86	มาก
4. นักศึกษามีการรับประทานอาหารอย่างเพียงพอกับความ ต้องการของร่างกาย	4.19	0.83	มาก
5. นักศึกษามีเวลาว่างจากการเรียนชอบที่จะทำงานอดิเรกเช่น อ่านหนังสือ ชมภาพยนตร์ เล่นกีฬา ฯลฯ	4.08	0.85	มาก
6. นักศึกษาจะปฏิเสธทันทีเสมอเมื่อเพื่อนนำเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์มาให้กิน	4.13	0.85	มาก
7. นักศึกษาไม่ดื่มแอลกอฮอล์แม้เพื่อนอ้อนวอนหรือข่มขู่ก็ตาม	4.21	0.85	มาก
8. นักศึกษาเคยผิดหวังและเครียดที่เพื่อนไม่เข้าใจตนเองแต่ก็ทำใจได้โดยไม่ดื่มแอลกอฮอล์	4.18	0.90	มาก
9. นักศึกษาจะหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์	3.98	1.03	มาก
10. นักศึกษาจะชักชวนเพื่อนสนิทที่ติดแอลกอฮอล์ให้เลิกดื่ม	4.04	1.01	มาก
รวม	4.06	0.18	มาก

จากตารางที่ 12 พฤติกรรมกำบังตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีพฤติกรรมกำบังตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคล มากที่สุดคือ นักศึกษาไม่ดื่มแอลกอฮอล์แม้เพื่อนอ้อนวอนหรือข่มขู่ก็ตาม ($\bar{x}=4.21$, S.D. =0.85) รองลงมาคือ นักศึกษามีการรับประทานอาหารอย่างเพียงพอความต้องการของร่างกาย ($\bar{x}=4.19$, S.D. =0.83) และน้อยที่สุดคือ นักศึกษามีการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ดื่มแอลกอฮอล์ ($\bar{x}= 3.54$, S.D. =1.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมกำบังตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านครอบครัว

พฤติกรรมกำบังตนเองด้านครอบครัว	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. คนในครอบครัวของนักศึกษาได้ตักเตือนบ่อยครั้งเรื่องห้ามเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4.06	1.0	มาก
2. คนในครอบครัวไม่เห็นด้วยกับการคบเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4.13	0.95	มาก
3. หากมีเวลาว่างนักศึกษาคงช่วยเหลืองานของครอบครัวมากกว่า การออกไปเที่ยวนอกบ้าน	4.16	0.91	มาก
4. แม้ว่านักศึกษารู้สึกเครียดหรือน้อยใจที่ครอบครัวไม่เข้าใจตนเอง แต่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์เป็นทางออก	4.15	0.88	มาก
5. นักศึกษาไม่ดื่มแอลกอฮอล์เนื่องจากขัดต่อคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ	4.05	0.92	มาก
6. นักศึกษามีความมุ่งมั่นที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์เนื่องจากกลัวความเสื่อมเสียจะเกิดกับวงศ์ตระกูล	4.07	0.93	มาก

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมกำบังกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านครอบครัว (ต่อ)

พฤติกรรมกำบังกันด้านครอบครัว	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. ในครอบครัวมีกฎระเบียบภายในบ้านเรื่องไม่ให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อทำผิดจะโดนทำโทษ	4.15	0.92	มาก
8. เมื่อนักศึกษามีปัญหาจะปรึกษาคนในครอบครัวมากกว่าไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4.31	0.83	มาก
9. พ่อแม่เป็นที่รับฟังปัญหาและความคิดเห็นของนักศึกษา	4.31	0.81	มาก
10. นักศึกษาไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์เพราะกลัวเสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	4.11	0.95	มาก
รวม	4.15	0.06	มาก

จากตารางที่ 13 พฤติกรรมกำบังกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีพฤติกรรมกำบังกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคล มากที่สุด คือ เมื่อนักศึกษามีปัญหาจะปรึกษาคนในครอบครัวมากกว่าไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($\bar{x}=4.31$, S.D. =0.83) รองลงมา คือหากมีเวลว่างนักศึกษาคงช่วยเหลืองานของครอบครัวมากกว่าการออกไปเที่ยวนอกบ้าน ($\bar{x}=4.16$, S.D. =0.91) น้อยที่สุดคือ นักศึกษาไม่ดื่มแอลกอฮอล์เนื่องจากขัดต่อคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ($\bar{x}= 4.05$, S.D. =0.92) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมกำบังกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านสังคม

พฤติกรรมกำบังกันด้านสังคม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. นักศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับดื่มแอลกอฮอล์เพราะมหาวิทยาลัยมีระเบียบลงโทษขั้นร้ายแรง	4.11	1.03	มาก
2. นักศึกษากลัวว่าหากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้จะทำให้เสียอนาคตทางการศึกษา	4.15	0.98	มาก
3. นักศึกษาเชื่อฟังคำสอนของอาจารย์ที่ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือดื่มแอลกอฮอล์	4.24	0.90	มาก
4. นักศึกษามีความรู้เรื่องโทษเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอย่างดีจึงไม่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ทุกชนิด	4.24	0.85	มาก
5. นักศึกษาไม่ต้องการเป็นปัญหาต่อสังคมจึงไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4.29	0.83	มาก
6. นักศึกษาสามารถใช้ชีวิตตนเองด้วยการไม่ดื่มแอลกอฮอล์ถึงแม้สถานที่เอื้ออำนวย	4.24	0.82	มาก
7. บอกเพื่อนว่าไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยืนยันตลอดงานสังสรรค์	4.19	0.83	มาก
8. หากิจกรรมอย่างอื่นทำในแบบไม่มีแอลกอฮอล์เช่นการออกไปดูหนัง หรือเล่นเกมด้วยกัน	4.25	0.80	มาก
9. ไม่ดูข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับแอลกอฮอล์เพื่อป้องกันไม่ให้ตนเองเกิดความอยากรู้อยากลอง	4.23	0.81	มาก
10. นักศึกษาปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมกำหนด	4.24	0.80	มาก
รวม	4.22	0.08	มาก

จากตารางที่ 14 พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านสังคมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคล มากที่สุด คือ นักศึกษาไม่ต้องการเป็นปัญหาต่อสังคมจึงไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($\bar{x}=4.29$, S.D. =0.83) รองลงมา คือหากิจกรรมอย่างอื่นทำในแบบไม่มีแอลกอฮอล์เช่นการออกไปดูหนัง หรือเล่นเกมส์ด้วยกัน ($\bar{x}=4.25$, S.D. =0.80) น้อยที่สุดคือนักศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะมหาวิทยาลัยมีระเบียบลงโทษขั้นร้ายแรง ($\bar{x}=4.11$, S.D. =1.03) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผลการวิจัย เรื่องพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับสูง จำนวน 159 คนคิดเป็นร้อยละ 41.62 อาจเนื่องจากหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในรายวิชาสุขศึกษา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบและการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งก็ถือได้ว่านักศึกษาทุกคนได้ผ่านการเรียนและได้รับความรู้เรียบร้อยแล้ว จึงทำให้มีความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง

2. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านส่วนบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับมาก โดยข้อที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคล มากที่สุด คือ นักศึกษาไม่ดื่มแอลกอฮอล์ แม้เพื่อน ออมนอนหรือชมชู้ก็ตาม ($\bar{x}=4.21$, S.D. =0.83) เนื่องจากนักศึกษาที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นคนไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อยู่แล้ว ดังนั้นนักศึกษาจึงกล้าตัดสินใจที่จะปฏิเสธ เมื่อเพื่อนชักชวนให้ลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิรัชยา บุญปัญญา (2557 : บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษาทั้งหมดยังไม่มีการป้องกันตนเองอย่างเป็นรูปธรรมที่ยั่งยืนได้ แต่มีวิธีการป้องกันตนเองได้ระดับหนึ่ง ด้วยการปฏิเสธและปฏิบัติตามคำปฏิเสธอย่างจริงจัง พยายามหลีกเลี่ยงไม่พบหรือไม่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ดื่ม หลีกเลี่ยงสถานที่มีการขาย และพยายามหันมาทำกิจกรรมที่ตนเองชอบในเวลาว่าง และนักศึกษามีทักษะการปฏิเสธที่ดีแม้จะถูกชักชวนก็ จะมีการปฏิเสธที่จะไม่กิน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านส่วนครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านส่วนบุคคล มากที่สุด คือ เมื่อนักศึกษามีปัญหาจะปรึกษาคนในครอบครัวมากกว่าไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($\bar{x}=4.31$, S.D. =0.85) เนื่องจากครอบครัวของนักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมด้านสัมพันธ์ภาพในลักษณะที่ดีและสามารถปรึกษาพูดคุยได้ทุกเรื่องโดยไม่มีทะเลาะ ส่งผลให้นักศึกษาจึงมีสุขภาพจิต และมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัตติยา บัวสอน (2558) ซึ่งพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ที่สนใจเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถ้าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อ นักศึกษา และเมื่อนักศึกษาปัญหาจึงปรึกษาคนในครอบครัวมากกว่าไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านสังคม มากที่สุด คือ นักศึกษาไม่ต้องการเป็นปัญหาต่อสังคมจึงไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($\bar{x}=4.29$, S.D. =0.83) เนื่องจากนักศึกษามีพฤติกรรมที่ไม่อยากเป็นปัญหาของสังคม และอาจจะทราบถึงกฎหมาย ข้อบังคับ และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับ ศูนย์วิชาการสุรา (2558) มีมาตรการในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชน ซึ่งประกอบด้วย มาตรการในมหาวิทยาลัย ที่มีเป้าหมายในการป้องกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ และกัญชา มาตรการนอกหลักสูตรซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัยใช้รูปแบบของการฝึกทักษะชีวิตและสังคมหรือกิจกรรมทางเลือกอื่นๆ มาตรการซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว เพราะฉะนั้นนักศึกษาจึงเลือกที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดปัญหาในสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรและหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องเช่น องค์กรบริหารนักศึกษาและกองพัฒนานักศึกษา ควรให้ความสำคัญ โดยมีการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมปกป้องตนเองจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดกำแพงเพชร
2. ควรมีการศึกษารูปแบบเพื่อนำมาพัฒนาพฤติกรรมเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

เอกสารอ้างอิง

- งานทะเบียนและสถิติศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. (2561). **จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**. [Online]. Available: <http://mis.kpru.ac.th>. [2561, ตุลาคม 5].
- รัตติยา บัวสอน. (2558). **พฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยากรเสพติด สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วัลลภ ตังคณานุก์ชัย. (2559). **ผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นที่มีผลต่อครอบครัว**. [Online]. Available: <https://www.gotoknow.org>. [2561, ตุลาคม 5].
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. (2558). **ผลการวิจัยของศูนย์ปัญหาสุรา**. [Online]. Available: <https://tci-thaijo.org>. [2561, ตุลาคม 5].
- สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2557). **สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจราจร**. [Online]. Available: <http://hp.anamai.moph.go.th>. [2561, ตุลาคม 5].
- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกำแพงเพชร. (2559). **สถิติของโรงพยาบาลกำแพงเพชร**. [Online]. Available: <https://www.kpo.moph.go.th>. [2561, ตุลาคม 6].
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร. (2559). **การบาดเจ็บจังหวัดกำแพงเพชร**. [Online]. Available: <http://www.kpo.moph.go.th> [2561, ตุลาคม 6].
- Best, J.W. **Research in Education**. New Jersey : Prentice – Hall;1981.
- Bloom, Benjamin S. **Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning**. New York: Mc Graw-Hill; 1971.
- Kuder-Richardson. (2538). **Kuder-Richardson; KR – 20**. (199).
- Likert, R.A. (1932, May). “**Technique for the Measurement of Attitudes,**” Arch Psychological. 25(140): 1 – 55.